

Tiết 3, 4. LUYỆN TẬP

MỘT SỐ HỆ THỨC VỀ CẠNH VÀ ĐƯỜNG CAO

TRONG TAM GIÁC VUÔNG

I. NHẮC LẠI LÝ THUYẾT:

Tóm tắt nội dung các định lý

Định lý 1: Trong một tam giác vuông, bình phương cạnh góc vuông bằng hình chiếu nhân cạnh huyền. $AB^2 = BH.BC$; $AC^2 = CH.CB$

Định lý 2: Trong một tam giác vuông, bình phương đường cao bằng tích 2 hình chiếu.

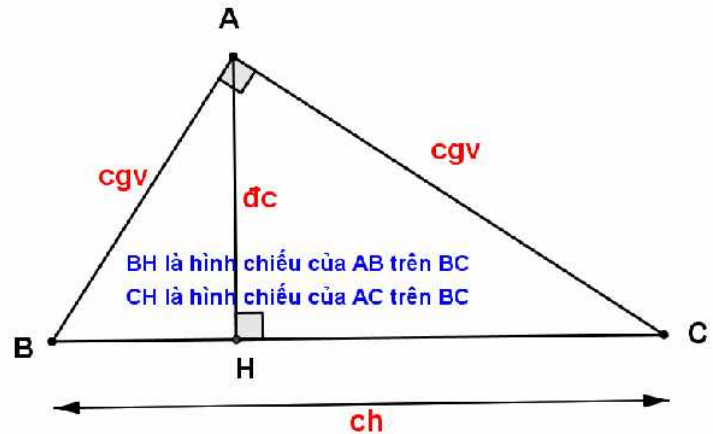
$$AH^2 = HB.HC$$

Định lý 3: Trong một tam giác vuông, tích hai cạnh góc vuông bằng đường cao nhân cạnh huyền.

$$AB.AC = AH.BC$$

Định lý 4: Trong một tam giác vuông, nghịch đảo bình phương đường cao bằng tổng nghịch đảo bình phương 2 cạnh góc vuông.

$$\frac{1}{AH^2} = \frac{1}{AB^2} + \frac{1}{AC^2}$$

II. LUYỆN TẬP

Cho tam ΔABC vuông tại A, có đường cao AH.

a) Biết $AB = 12\text{cm}$, $BC = 20\text{cm}$. Tính AC, AH, BH, CH.

Giải

ΔABC vuông tại A có:

$$BC^2 = AB^2 + AC^2$$

$$20^2 = 12^2 + AC^2$$

▮ $AC^2 = 256$

▮ $AC = 16\text{cm}$

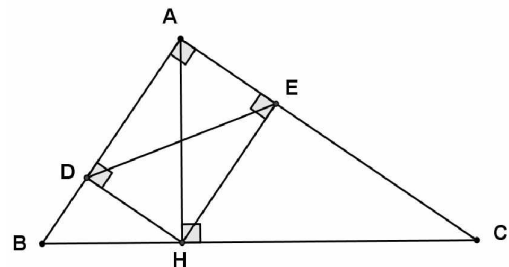
ΔABC vuông tại A, AH là đường cao, có:

$$AB^2 = BH.BC$$

$$12^2 = BH.20$$

▮ $BH = 12^2 : 20$

▮ $BH = 7,2\text{cm}$

$$AB.AC = AH.BC$$

$$12.16 = AH.20$$

▷ $AH = 9,6\text{cm}$

b) Gọi D và E lần lượt là hình chiếu của H trên AB và AC.

Chứng minh $AD.AB = AE.AC$.

ΔABH vuông tại H, HD là đường cao, có:

$$AH^2 = AD.AB(1)$$

ΔACH vuông tại H, HE là đường cao, có:

$$AH^2 = AE.AC(2)$$

Từ (1) và (2) suy ra: $AD.AB = AE.AC$

c) Chứng minh $DE^2 = HB.HC$

Tứ giác ADHE có:

$$\hat{DAE} = 90^\circ(gt)$$

$$\hat{ADH} = 90^\circ(gt) \quad \text{▷ Tứ giác ADHE là hình chữ nhật}$$

$$\hat{AEH} = 90^\circ(gt)$$

▷ $AH = DE$

ΔABC vuông tại A, AH là đường cao, có:

$$AH^2 = HB.HC$$

Suy ra $DE^2 = HB.HC$

d) Chứng minh $\frac{AB^2}{AC^2} = \frac{BH}{CH}$

ΔABC vuông tại A, AH là đường cao, có:

$$AB^2 = BH.BC \text{ và } AC^2 = CH.BC$$

▷ $\frac{AB^2}{AC^2} = \frac{BH.BC}{CH.BC}$

▷ $\frac{AB^2}{AC^2} = \frac{BH}{CH}$

Bài tập rèn luyện ở nhà:

Bài 1: Cho DMNP vuông tại M có đường cao ME biết MP = 20cm, EP = 16cm. Tính ME, MN, NP, NE.

Bài 2: Cho ΔABC vuông tại A, đường cao AM; gọi E, F lần lượt là hình chiếu của M lên AB, AC.

a) Chứng minh $AE . AB = AF . AC$

b) Chứng minh: $EF^2 = MB.MC$

c) Cm: $\frac{AB^2}{AC^2} = \frac{BM}{CM}$ và $\frac{AB^3}{AC^3} = \frac{BE}{CF}$

d) Chứng minh: $AM^3 = BE.CF.BC$

Hướng dẫn:

a) Áp dụng hệ thức đã học vào các tam giác vuông AMB và AMC

b) Chứng minh tứ giác AEMF là hình chữ nhật $\Rightarrow AM = EF$

c) $\frac{AB^2}{AC^2} = \frac{BM}{CM} \Rightarrow \frac{AB^4}{AC^4} = \frac{BM^2}{CM^2} = \frac{BE \cdot AB}{CF \cdot AC} \Rightarrow đpcm$

d) $AM^2 = MB \cdot MC \Rightarrow AM^4 = MB^2 \cdot MC^2 = BE \cdot AB \cdot CF \cdot AC = BE \cdot CF \cdot AM \cdot BC \Rightarrow đpcm$

Bài 3: Cho $\triangle ABC$ cân tại A, đường cao CM, biết AM = 7cm, BM = 2cm. Tính BC.

HD: Tính AC $\Rightarrow$ CM $\Rightarrow$ BC

Bài 4: Cho hình vuông ABCD, I là điểm bất kỳ trên cạnh AB. Đường thẳng vuông góc với DI cắt BC tại K, DI cắt BC tại H.

Chứng minh: $\triangle ADI = \triangle CDK$ và $\frac{1}{DC^2} = \frac{1}{DI^2} + \frac{1}{DK^2}$